Teoria grafów - projekt

Dokumentacja programu

Algorytm Bellmana-Forda

Program został napisany w języku C++, w środowisku Visual Studio Code, na kompilatorze MinGW, na systemie Windows 10.

Działa poprawnie testowany dodatkowo na maszynie wirtualnej, na kompilatorze GNU g++, na systemie Kubuntu x64.

Program prezentujący algorytm znajduje się w pliku proj/proj.cpp, opisanym w sekcji proj.cpp poniżej. W tej samej sekcji znajduje się instrukcja jego uruchomienia.

Metoda algorytmu Bellmana-Forda jest opisana w sekcji graph.cpp poniżej.

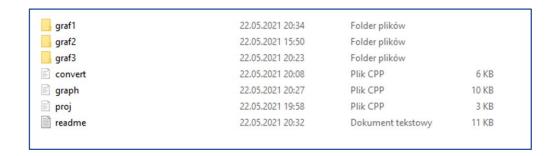
Jan Jawień – 406055 Informatyka i Systemy Inteligentne WEAIiIB AGH, 2021

Dokumentacja programu

W folderze / proj znajdują się:

- plik proj.cpp, zawierający właściwy program do skompilowania i uruchomienia,
- plik graph.cpp, zawierający autorskie klasy i metody z których korzystam do przechowywania i operacji na grafach (w tym metodę bellmanFord(), będącą funkcją z polecenia),
- plik convert.cpp, zawierający funkcje służące do czytania i zapisywania grafów do pliku,
- trzy foldery zawierające po jednym grafie w postaci obrazka .png, oraz opisane w pliku .txt,
- plik readme.txt, zawierający tą dokumentację.

Każdy z tych plików postaram się krótko opisać aby wyjaśnić jaka jest ich rola.

Foldery

```
Trzy foldery zawierający trzy przykładowe grafy.
```

```
/graf1 - graf skierowany, opisany rozszerzoną listą sąsiedztw
w pliku graf1/graf1.txt
/graf2 - graf skierowany, opisany własnym formatem w pliku graf2/graf2.txt
/graf3 - graf skierowany, opisany listą sąsiedztw w pliku graf3/graf3.txt
```

Nowe dane do przekazania do programu można zapisać w pliku .txt w jednym z dostępnym formatów. Następnie należy przekazać jego ścieżkę do odpowiednich funkcji, które zamienią go na string, a potem zbudują graf.

proj.cpp

Właściwy program do skompilowania i uruchomienia.

Składa się z plików graph.cpp, convert.cpp, oraz korzysta z grafów w folderach jako dane wejściowe.

Program należy skompilować i uruchomić tak, aby ścieżka lokalna zaczynała się z folderu w którym znajdują się pozostałe pliki. W przeciwnym wypadku potrzebne będzie zamienienie ścieżek w programie na globalne, łącznie z tymi przy operatorach #include.

Uprzedzam na wszelki wypadek, tylko dlatego że VSCode, w którym program był tworzony, zamiast tego wybiera folder kompilatora; możliwe że z innymi środowiskami nie będzie tego problemu. Uruchamianie z poziomu konsoli w folderze /proj też działa poprawnie.

Program można oczywiście edytować; ten napisany jest przygotowany tak, aby prezentował działanie algorytmu po jedynie skompilowaniu i uruchomieniu. Jednocześnie służy jako program przykładowy. Sam w sobie nie przyjmuje argumentów, jego działanie można zmienić w funkcji main(). Nowe dane można zapisać w pliku .txt i przekazać ich ścieżkę jako argumenty odpowiednich funkcji wewnątrz programu. Powinny one być poprawnie zbudowane - program jest odporny na część, ale nie wszystkie możliwe błędne dane wejściowe.

Przygotowany program przykładowy prezentuje działanie algorytmu Bellmana-Forda. Po poprawnym skompilowaniu i uruchomieniu w tym samym folderze wykonuje następujące działania:

- czyta i buduje graf z pliku graf1/graf1.txt,
- wykonuje na nim algorytm Bellmana-Forda (metoda bellmanFord()),
- wypisuje wynik w konsoli w postaci dwóch list, tak jak ćwiczony był on na zajęciach listy rodziców oraz listy całkowitego dystansu od źródła.
- zapisuje drzewo minimalnych ścieżek znalezione przez algorytm w pliku graf1/graf1_tree_str.txt w moim własnym formacie (opisanym niżej w sekcji convert.cpp),
- zapisuje to samo drzewo w pliku graf1/graf1_tree_list.txt w postaci listy sąsiedztw (bez wag),
- drukuje to samo drzewo w pliku graf1/graf1_tree_print.txt za pomocą metody print() w przystępnym do analizy formacie.

Każda czynność jest dokładnie zaznaczona wewnątrz pliku.

graph.cpp

Własne, autorskie klasy i metody z których korzystam do przechowywania i operacji na grafach. Metody te zacząłem pisać samemu w ramach oswojenia się z obiektowością języka C++ przed pracą na projektem, stąd taki a nie inny sposób przechowywania grafów.

Grafy tworzone są na podstawie stringa o własnym formacie (opisanym w sekcji convert.cpp).

Opis klas i ważniejszych metod:

Node

Klasa węzła - zawiera podstawowe informacje o węźle

index - numer węzła; >= 0

count - liczba węzłów sąsiadujących; >=0

neighbours - tablica wskaźników na węzły sąsiadujące

Edge

Klasa krawędzi - zawiera podstawowe informacje o krawędzi

start - wskaźnik na węzeł początkowy
 end - wskaźnik na węzeł końcowy
 weight - waga krawędzi; liczba całkowita

is_directed - informacja, czy krawędź jest skierowana;

jeśli nie jest, start i end są wymienne

Graph

Klasa przechowująca węzły i krawędzie grafu, posiadająca metody do pracy z grafem

name - nazwa grafu; czysto kosmetycznais_directed - informacja, czy graf jest skierowany

node_count - liczba węzłów grafu edge_count - liczba krawędzi grafu nodes - tablica wskaźników na węzły

edges - tablica wskaźników na krawędzie

graph.cpp

print(ostream)

Wypisuje graf na ostream w postaci łatwej do czytania i analizy

randomizeWeights(a, b)

Przypisuje krawędziom losowe wagi całkowite z przedziału (a, b)

Gdy **b** jest ominięte, obiera przedział **<0**, |a|) Gdy **a** oraz **b** są ominięte, obiera przedział **<0**, **10**)

Każda krawędź zawsze zawiera wagę; ta funkcja nadpisuje te wartości

Przydatna dla grafów tworzonych z listy sąsiedztw, gdzie każda waga jest równa 1 (opisane w sekcji convert.cpp)

setWeights(input, size)

Złożony setter wag każdej krawędzi grafu. Przyjmuje listę liczb całkowitych **input**, i stara się je przypisać jako wagi do każdej krawędzi w kolejności jej występowania w tablicy krawędzi

strToGraph(input, inname)

Tworzy nowy graf ze stringa mojego własnego formatu o nazwie inname (format ten jest również opisany w sekcji convert.cpp)

graphToStr()

Zwraca string opisujący dany graf moim własnym formatem

graph.cpp

bellmanFord(start, want_str)

Wykonuje algorytm Bellmana-Forda na grafie. Zwraca string w wybranym formacie.

start want_str -

- numer węzła startowego dla algorytmu

informacja, czy algorytm ma zwrócić wynik w postaci dwóch tablic (**true** lub pominięte), czy w postaci grafu drzewa

rozpinającego, w formacie własnym

(false)

Algorytm zakłada, że graf jest spójny - w przeciwnym razie wynik jest nieokreślony.

Algorytm wspiera wagi ujemne.

Algorytm wykrywa cykle ujemne i informuje o ich obecności – wykonuje dodatkową iterację, która powinna być zbędna. W razie gdy okaże się, że podczas tej iteracji zaszła zmiana w zbudowanej liście rodziców i wag, oznacza to że w grafie musi znajdować się cykl ujemny, który sprawia że algorytm nie znajduje właściwego wyniku. Nadal zwraca on znalezione ścieżki, ale jednocześnie informuje na wyjściu błędów o ujemnym cyklu.

Wynik algorytmu jest typu string - można go zwrócić na konsolę lub zapisać w pliku (zademonstrowane w pliku **proj.cpp**), aby przeanalizować jego poprawność.

convert.cpp

Odrębne funkcje, stworzone specjalnie do czytania i zapisywania grafów do pliku. Obsługują trzy formaty:

- lista sąsiedztw; bez wag, zawsze skierowany
- rozszerzona lista sąsiedztw; z wagami, zawsze skierowany
- własny format; z wagami

Lista sąsiedztw

Zwykła lista sąsiedztw – nie zawiera informacji o wagach krawędzi, więc każdej jest przypisywana waga 1. Każdy graf opisany listą sąsiedztw jest skierowany, nawet jeśli krawędzie powtarzają się w obu węzłach.

Ostatnia linia opisująca ostatni węzeł **nie może** zawierać znaku końca linii – tworzy on nową pustą linię, rozumianą jako kolejny węzeł bez sąsiadów.

Przykładowy graf opisany tym formatem znajduje się w folderze /graf3.

Rozszerzona lista sąsiedztw

Zawiera dodatkowo informacje o wagach krawędzi. W pierwszej linii pliku znajduje się tablica wag wszystkich krawędzi w kolejności występowania.

Przykładowy graf opisany tym formatem znajduje się w folderze /graf1.

Własny format

Opisuje graf - jego liczbę węzłów, liczbę krawędzi, każdą krawędź wraz z jej wagą, oraz to czy jest skierowany.

Każdy graf przedstawiony tym formatem wygląda następująco:

```
string str =

"a b c\n"

"p>qwr\n"

"p>qwr\n"

b - liczba węzłów w grafie; >=0

c - liczba krawędzi w grafie; >=0

"p>qwr\n" - opis jednej krawędzi, gdzie:

"p>qwr\n"

p - numer węzła startowego; ∈ <0, b)

r - waga krawędzi; liczba całkowita
```

W kodzie, nazwach funkcji, nazywany jako 'str'.

Przykładowy graf opisany tym formatem znajduje się w folderze /graf2.

convert.cpp

Każda z funkcji zakłada poprawność formatu pliku/stringa wejściowego - w przeciwnym razie wynik jest nieokreślony.

readStr(name)

Czyta plik **name** zawierający opis grafu w formacie własnym i zwraca string w formacie własnym

readList(name)

Czyta plik **name** zawierający opis grafu w formacie listy sąsiedztw i zwraca string w formacie własnym

readListWeighted(name)

Czyta plik **name** zawierający opis grafu w formacie rozszerzonej listy sąsiedztw i zwraca string w formacie własnym

Jeśli liczba wag w pierwszej linii różni się od liczby opisanych krawędzi, funkcja zatrzymuje działanie w momencie gdy jednej z dwóch danych zabraknie i powiadamia o problemie na wyjściu błędów.

saveStr(name, input)

Przyjmuje graf w postaci stringa **input** w formacie własnym i zapisuje do pliku **name** w postaci własnego formatu

saveList(name, input)

Przyjmuje graf w postaci stringa **input** w formacie własnym i zapisuje do pliku **name** w postaci listy sąsiedztw

saveListWeighted(name, input)

Przyjmuje graf w postaci stringa **input** w formacie własnym i zapisuje do pliku **name** w postaci rozszerzonej listy sąsiedztw

Podstawowy schemat funkcji

